

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 20. kesäkuuta 2022
(OR. en)

10179/22

COTER 153
COPS 285
RELEX 836
CT 121

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	9512/22 + COR 1 + COR 2
Asia:	Neuvoston päätelmät terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden jatkuvasti kehittyvän uhkan ulkoisen ulottuvuuden käsittelystä

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 20. kesäkuuta 2022 hyväksymät päätelmät terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden jatkuvasti kehittyvän uhkan ulkoisen ulottuvuuden käsittelystä.

Neuvoston päätelmät terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden jatkuvasti kehittyvän uhkan ulkoisen ulottuvuuden käsittelystä

Johdanto

1. Eurooppa-neuvoston 25. maaliskuuta hyväksymän turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin mukaisesti neuvosto toteaa, että terrorismi ja väkivaltaiset ääriliikkeet kaikissa muodoissaan ja alkuperästä riippumatta ovat edelleen suuri haaste nykyisessä strategisessa ympäristössä, johon jo vaikuttavat monet geopolitiittiset muutokset ja kasvava epävakaus. Se vahvistaa horjumattoman tahtonsa suojella EU:n kansalaisia näiltä uhkilta ja tarjota EU:lle mahdollisuuden tulla vahvemmaksi ja toimintakykyisemmäksi turvallisuuden takaajaksi. Samalla se vahvistaa perusarvonsa ja -periaatteensa kansainvälisen oikeuden, erityisesti ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja humanitaarisen oikeuden, mukaisesti. Tätä varten neuvosto toteaa, että tarvitaan tehostettua monenvälistä yhteistyötä ja vahvistettua yhteistyötä strategisten kansainvälisten kumppaneiden kanssa silloin, kun se palvelee EU:n etuja.
2. Tässä yhteydessä neuvosto muistuttaa tuomitsevansa mitä jyrkimmin Venäjän federaation ilman edeltävää provokaatiota Ukrainaan kohdistamat perusteettomat ja laittomat sotilaalliset hyökkäykset, jotka rikkovat räikeästi kansainvälistä oikeutta ja YK:n peruskirjan periaatteita ja heikentävät eurooppalaista ja maailmanlaajuisia turvallisuutta ja vakautta. Se ilmaisee vakavan huolensa tämän hyökkäyksen mahdollisista pitkän aikavälin vaikutuksista terrorismin uhkaan sekä EU:ssa että maailmanlaajuisesti.

3. Neuvosto korostaa terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemiseen ja torjuntaan liittyvästä EU:n ulkoisesta toiminnasta 15. kesäkuuta 2020 antamissaan päätelmissä esitettyjen arvioiden ja sitoumusten olevan yhä voimassa. Yhdessä 9. helmikuuta 2015 ja 19. kesäkuuta 2017 annettujen aiempien päätelmien ja EU:n terrorisminvastaisen strategian (2005), Euroopan turvallisuusagendan ja EU:n globaalistrategian (2016) sekä 24. heinäkuuta 2020 hyväksytyn EU:n turvallisuusunionistrategian ja 9. joulukuuta 2020 hyväksytyn EU:n terrorisminvastaisen ohjelman kanssa ne muodostavat vankan ja johdonmukaisen poliittisen kehysten kunnianhimoiselle eurooppalaiselle toiminnalle maailmanlaajuisesti.
4. Neuvoston tänään antamilla uusilla päätelmillä pyritään näin ollen varmistamaan, että yhteistä toimintaamme ohjaava poliittinen ohjaus mukautetaan vastaamaan EU:n turvallisuusympäristöä. Tätä varten päätelmissä keskitytään viimeaikaisiin merkittäviin muutoksiin itse uhkan luonteessa mutta myös globaalissa toimintaympäristössä, jossa EU toimii terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.

Jatkuvasti kehittyvä kansainvälinen terrorismin uhka

5. Neuvosto korostaa, että Daesh, al-Qaida ja niiden liittolaiset ovat edelleen merkittävin terrorismin uhka kautta maailman. Huolimatta siitä, että Daesh on menettänyt alueellista määräysvaltaansa osissa Irakia ja Syyriaa, ja huolimatta jatkuvista ja merkittävistä iskuista sen johtoa vastaan, se on määrätietoisesti palannut takaisin maanalaiseen kapinallistoimintaan. Samalla se on pyrkinyt horjuttamaan entisestään molempia maita, vapauttamaan pidätetyt taistelijat, säilyttämään vaikutusvaltansa ja paikalliset kannattajansa, turvaamaan rahoituslähteensä ja lopulta palauttamaan kykynsä muodostaa todellinen uhka. Tätä taustaa vasten neuvosto kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita keskittymään kokonaisvaltaisen lähestymistapansa vahvistamiseen, ylläpitämään horjumatonta sitoutumista terrorismin torjuntaan Irakissa ja Syyriassa yhdessä Daeshin vastaisen maailmanlaajuisen liittoutuman ja muiden keskeisten kumppaneiden kanssa ja puuttumaan päättäväisesti molempien terroristijärjestöjen maailmanlaajuisen verkostojen laajentumisen aiheuttamaan uhkaan. Neuvosto toistaa myös, että Syyrian konfliktiin on löydettävä poliittinen ratkaisu YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2254 mukaisesti.

6. Neuvosto panee merkille, että terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden uhka on kasvanut erityisen merkittävällä tavalla monilla Afrikan alueilla, kuten Sahelissa, mihin liittyy riski uhkan leviämisestä Länsi-Afrikkaan ja Guineanlahden alueelle. Tätä taustaa vasten se vahvistaa tukevansa afrikkalaisjohtoisia aloitteita, joissa ennaltaehkäisy ja siviilien suojelu pyritään asettamaan terrorisminvastaisten toimien keskiöön, kuten Brysselissä 17.–18. helmikuuta 2022 pidetyssä EU:n ja AU:n kuudennessa huippukokouksessa todettiin. Sekä Daesh että al-Qaida ovat onnistuneet väärinkäyttämään turvallisuuteen, talouteen, yhteiskuntaan ja hallintoon liittyviä tyhjiöitä edistääkseen paikallisten liittolaistensa alueellista laajentumista. Neuvosto panee erittäin huolestuneena merkille demokratian periaatteiden ja oikeusvaltioperiaatteen muuttumisen yhä useammissa maissa sekä väkivaltaisten toimijoiden kasvavan militarisoitumisen ja lisääntymisen haavoittuvilla alueilla. Tältä osin se ilmoittaa olevansa vakuuttunut siitä, että paikallisten luonnonvarojen riistämiseen, räikeisiin ihmisoikeusloukkauksiin sekä etnisten jännitteiden pahentamiseen syyllistyvien, Venäjän tukeman Wagner-ryhmän kaltaisten väitettyjen yksityisten sotilasalan yritysten käyttäminen terrorismin torjunnan verukkeella palvelee pitkällä tähtäimellä Daeshin, al-Qaidan ja niihin liittyvien ryhmien ja järjestöjen etuja.

7. Talebanin valtaannousu Afganistanissa aiheuttaa EU:lle merkittävää huolta terrorismin torjunnan alalla, koska se saattaa johtaa alueellisiin heijastusvaikutuksiin ja Daeshin uuteen nousuun Khorasanin maakunnassa, mikä on tällä hetkellä välittömän terrorismin uhka maassa. Neuvosto toistaa myös syvän huolensa Talebanin yhteyksistä sekä al-Qaidan ydinosaan että sen alueelliseen haaraan (Intian niemimaan al-Qaida – AQIS) ja arvioi, että nämä ryhmät todennäköisesti hyötyvät nykyisestä tilanteesta pitkällä aikavälillä: ne saavat rahoitusta ja turvaavat rahoituksen saannin, muun muassa osallistumalla erilaiseen laittomaan salakuljetukseen, ja houkuttelevat uusia jäseniä, minkä ansiosta ne saattavat pystyä jälleen muodostamaan välittömän uhkan Euroopan eduille. Neuvosto palauttaa mieleen yksiselitteisen vaatimuksen, että Taleban lopettaa kaikki suorat ja välilliset siteet kansainväliseen terrorismiin. Se seuraa tilannetta edelleen tiiviisti 15. syyskuuta 2021 antamiensa päätelmien ja Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2593 mukaisesti. Neuvosto panee merkille Afganistania koskevassa EU:n terrorismintorjunnan toimintasuunnitelmassa suositellut toimenpiteet ja on valmis ottamaan käyttöön kaikki käytettävissään olevat asiaankuuluvat välineet sen varmistamiseksi, ettei Afganistanista tule jälleen terroristijärjestöjen turvasatama.
8. Neuvosto korostaa tarvetta vastata kriittiseen haasteeseen, joka johtuu Daeshin ja al-Qaidan kyvystä houkutella maailmanlaajuisesti ennennäkemätön määrä kannattajia. Vaikka molemmat järjestöt ovat viime aikoina kärsineet sotilaallisia takaiskuja, monien enimmäkseen paikallisten mutta myös ulkomaisten terroristitaistelijoiden jatkuva läsnäolo monilla alueilla, erityisesti Irakissa ja Syyriassa, on edelleen merkittävä turvallisuusriski. Neuvosto toteaa, että näitä ryhmiä vastaan ei voida saavuttaa pysyvää voittoa, ellei tähän kysymykseen puututa asianmukaisesti. Se korostaa, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on kehitettävä edelleen kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jolla pyritään estämään terroristitaistelijoiden värväys haavoittuvien väestöryhmien, myös nuorten, keskuudessa vastaamalla humanitaarisiin, sosiaalisiin ja kehitystä koskeviin tarpeisiin. Se korostaa myös tarvetta estää terroristitaistelijoiden ja heidän perheidensä siirtyminen paikasta toiseen ilman, että sitä havaitaan, edistää vastuuvollisuutta, määritellä räätälöityjä radikalismista luopumista, kuntoutusta ja uudelleenkotouttamista koskevia strategioita, varmistaa terrorismista tuomittujen asianmukainen seuranta vankeusaikana ja tarvittaessa sen jälkeen sekä tarjota lisätukea maille, joihin "palaajiin" liittyvä ilmiö ensisijaisesti vaikuttaa.

9. Neuvosto toteaa, että äärioikeiston väkivaltaisten ääriliikkeiden ja terrorismin aiheuttama kasvava uhka on vakava maailmanlaajuinen haaste EU:lle ja sen jäsenvaltioille. Väkivaltaisten äärioikeistoryhmien ja -yksilöiden väliset ylikansalliset yhteydet ovat kehittyneet pelkkää verkossa tapahtuvaa viestintää pidemmälle ja kattavat nyt koordinoinnin, rahoituksen, rekrytoinnin ja operatiivisten taktiikoiden jakamisen. Lisäksi neuvosto panee merkille ääriivasemmiston väkivaltaisiin ääriliikkeisiin ja terrorismiin liittyvän väkivaltaisen toiminnan lisääntymisen, joka edellyttää myös jatkuvaa tiivistä valvontaa. Sen vuoksi se kehottaa edistämään yhteistä käsitystä uhkasta ja vahvistamaan kansainvälistä sitoutumista poliittisesti motivoituneiden väkivaltaisten ääriliikkeiden ja terrorismin torjuntaan. Tähän kuuluvat muun muassa vastapropaganda, tietojenvaihto, valmiuksien kehittäminen ja parhaiden käytäntöjen levittäminen muun muassa vaalimalla kriittistä ajattelua, digitaalista lukutaitoa ja yleistä verkkoturvallisuutta sekä edistämällä kulttuurien välistä vuoropuhelua ja suvaitsevaisuutta koulutuksen avulla kaikilla tasoilla.
10. Neuvosto ilmaisee huolensa kotimaisen terrorismin ja yksittäisten toimijoiden tekemien iskujen aiheuttamasta kasvavasta uhkasta. Se toteaa, että maailmanlaajuiset terroristijärjestöt ovat tarkoituksellisesti edistäneet strategiaa, jossa keskitytään innostamaan henkilöitä, joilla ei useimmissa tapauksissa ole aiempia yhteyksiä kansainväliseen terrorismiin ja jotka pääasiassa turvautuvat alkeellisiin toimintatapoihin, jolloin toiminnan ehkäiseminen vaikeutuu. Strategia on vahvistunut covid-19-pandemian aikana, koska pandemia on lisännyt haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten eristyneisyyttä ja altistumista usein nopealle radikalisoitumiselle, erityisesti verkossa. Sen vuoksi neuvosto korostaa tarvetta panostaa edelleen analyysien jakamiseen ja radikalisoitumisen havaitsemiseen ja ehkäisemiseen sekä verkossa että sen ulkopuolella.

11. Neuvosto panee huolestuneena merkille väkivaltaisten ääriliikkeiden ideologioiden leviämisen, mikä voi luoda kasvualustan terrorismille. Se korostaa tarvetta estää kaiken tyyppisen väkivaltaisen ääripropagandan levittäminen ja rahoittaminen, väkivaltainen ääri-islamistinen ideologia mukaan luettuna, joka on ristiriidassa EU:n arvojen ja periaatteiden ytimessä olevien perusoikeuksien ja -vapauksien kanssa. Tätä varten neuvosto kehottaa erityisesti puuttumaan ongelmaan, joka liittyy ulkomaisilta toimijoilta tulevaan läpinäkymättömään rahoitukseen, jolla edistetään ei-toivottua vaikutusvaltaa kansalaisjärjestöihin ja uskonnollisiin järjestöihin EU:ssa ja maailmanlaajuisesti. Se kehottaa myös määrittämään tehokkaita tapoja puuttua sellaisten järjestöjen, henkilöiden ja yhteisöjen aiheuttamaan uhkaan, joiden toiminnan suorana tavoitteena on radikalisoida, indoktrinoida ja innostaa ihmisiä tekemään väkivaltaisia tekoja ja terroritekoja.

Uuden teknologian väärinkäyttö terrorismitarkoituksiin

12. Neuvosto toteaa, että uudet teknologiat ovat ennen kaikkea valtava mahdollisuus EU:n taloudelle ja yhteiskunnalle ja että ne voivat yhtä lailla helpottaa EU:n terrorismin torjuntaa ja väkivaltaisten ääriliikkeiden torjuntaa. Samalla se korostaa myös tarvetta ottaa huomioon todelliset turvallisuusongelmat, jotka johtuvat siitä, että terroristit voivat väärinkäyttää näitä välineitä, kuten 3D-tulostusta ja miehittämättömiä ilma-alusjärjestelmiä. Tätä varten neuvosto kannustaa EU:ta ylläpitämään kokonaisvaltaista monen sidosryhmän lähestymistapaa, joka kattaa tehokkaan yhteistyön kumppanimaiden, monenvälisten foorumien, yksityissektorin ja tiedemaailman kanssa sekä kansalaisyhteiskunnan merkityksellisen osallistumisen, mukaan lukien naisten oikeuksia ajavat järjestöt sekä naisten ja nuorten johtamat järjestöt.

13. Neuvosto korostaa, että on ratkaisevan tärkeää turvata sananvapaus ja muut perusoikeudet, joilla on keskeinen asema demokraattisissa yhteiskunnissa. Se toteaa, että merkittävä osa terrorismiin johtavan radikalisoitumisen torjunnasta on toteutettava verkossa, koska kansainväliset terroristijärjestöt turvautuvat merkittävässä määrin digitaalisiin välineisiin propagandan levittämiseksi, värväämiseksi ja läsnäolonsa laajentamisessa verkossa. Vaikka verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumista koskevan asetuksen ja digipalvelusäädöksen hyväksyminen ovat tuoneet EU:n tämän taistelun eturintamaan, tekninen kehitys tuo edelleen esiin haavoittuvuuksia, joihin terroristiryhmät ovat kaikin tavoin pyrkineet tarttumaan säilyttääkseen läsnäolonsa verkossa. Tähän sisältyy pahantahtoinen kybertoiminta, jossa käytetään väärin pienempiä alustoja, jotka perustuvat usein lohkoketjuteknologiaan ja hajautettuun verkkoon, mikä vaikeuttaa entisestään laittoman sisällön havaitsemista ja poistamista tarpeen mukaan. Tätä taustaa vasten neuvosto kehottaa teknologiateollisuutta ja erityisesti verkkoalustoja niiden koosta riippumatta ottamaan enemmän vastuuta terroristisen ja väkivaltaisen ääriliiketoiminnan leviämisen estämisestä ja torjumisesta verkossa, myös tämän sisällön algoritmisen vahvistamisen vuoksi.

14. Neuvosto vahvistaa, että on ratkaisevan tärkeää katkaista terrorismin rahoittaminen, myös kulttuuriomaisuuden laiton kauppa, EU:n ja rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) normien mukaisesti. Se panee myös huolestuneena merkille riskin, joka liittyy siihen, että terroristit käyttävät enenevässä määrin sähköisen rahan, kryptovarojen ja lohkoketjuteknologian, mobiilirahan ja ennalta maksettujen korttien kaltaisia uusia ja nimettömiä maksumuotoja. Sen vuoksi se kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan kumppanimaita, jotta ne noudattaisivat paremmin EU:n ja FATF:n vaatimuksia ja tehostaisivat pyrkimyksiään puuttua liiketoimien anonymiteettiin jäljittämällä laittomia rahanvälittäjiä, havaitsemalla ne, rankaisemalla niitä ja estämällä niiden toiminta. Se kannustaa tätä varten finanssitekniikka-alaa tekemään aktiivisempaa yhteistyötä rahanpesun selvittelykeskusten, lainvalvontaviranomaisten ja esitutkintayksiköiden kanssa. Neuvosto tunnustaa voittoa tavoittelemattomien järjestöjen keskeisen roolin ja korostaa, että ne on otettava keskeisinä kumppaneina mukaan väkivaltaisten ääriliikkeiden torjuntaan. Se toistaa myös, että on tärkeää olla häiritsemättä tai haittaamatta kansalaisyhteiskunnan toimintaa ja varmistaa, että terrorismin rahoituksen vastaisia toimia ei käytetä väärin laillisten humanitaaristen toimijoiden tai ihmisoikeuksien puolustajien ottamiseksi tähtäimeen tai kriminalisoimiseksi. Neuvosto kehottaa jäsenvaltioita tekemään täysimääräistä yhteistyötä voittoa tavoittelemattomien järjestöjen kanssa riskiperusteisen lähestymistavan sekä kohdennettujen ja oikeasuhteisten toimenpiteiden avulla, jotta estetään terroristien harjoittama ja heidän hyväkseen tapahtuva väärinkäyttö.

EU:n on vahvistettava perusarvonsa ja -periaatteensa

15. Neuvosto pitää valitettavana lisääntyvää politisoitumista terrorismin torjunnassa. Yhtäältä terroristijärjestöt ovat yrittäneet yhä enemmän hyödyntää heikkoja hallintojärjestelmiä erityisesti kaikkein hauraimmissa maissa lisätäkseen vaikutusvaltaansa, saadakseen tukea paikalliselta väestöltä ja esittääkseen itsensä legitiimiksi ja tehokkaaksi vaihtoehtoiksi hallituksille. Vastaavasti kansainvälisen yhteisön kykyä toimia yhtenäisenä rintamana terrorismia vastaan heikentävät edelleen pääasiassa autoritaaristen hallintojen peiteltyt yritykset käyttää terrorismin torjuntaa verukkeena omien poliittisten tavoitteidensa saavuttamiselle, mikä pahentaa kahtiajakoa asiaa käsittelevillä monenvälisillä foorumeilla. Tätä taustaa vasten neuvosto korostaa, että yrityksiä politisoida terrorismin torjuntaa on vastustettava voimakkaasti, myös kansainvälisillä foorumeilla. EU ja sen jäsenvaltiot pyrkivät säilyttämään ja edistämään lähestymistapaa, joka perustuu objektiivisiin tosiseikkoihin ja uhkan kehittymiseen, ottaen samalla huomioon, että terrorismin kokonaisvaltainen ehkäiseminen ja torjunta edellyttää ihmisoikeuksien kunnioittamiseen perustuvien vakaiden, osallistavien ja demokraattisten hallintomallien edistämistä.
16. Kun otetaan huomioon järjestelmien välinen lisääntyvä globaali kilpailu, neuvosto vahvistaa päättäväisesti olevansa vakuuttunut siitä, että demokratia, avoimuus, vastuuvellisuus, sukupuolittietoisuus sekä kansainvälisen oikeuden noudattaminen, mukaan lukien ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen, ja kansainvälinen humanitaarinen oikeus ovat ainoa kestävä vastaus terrorismiin ja väkivaltaisiin ääriliikkeisiin. Neuvosto panee erittäin huolestuneena merkille, että diktatuurit sekä sotilas- ja autoritaariset hallinnot ovat kasvussa useissa terrorismista eniten kärsivissä maissa ja että tällaisten hallintomallien on osoitettu pahentavan tätä uhkaa. EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi varmistettava, että näiden perusperiaatteiden edistäminen ja kunnioittaminen ovat edelleen niiden sitoutumisen kulmakivi sekä kahden- että monenvälisissä yhteyksissä. Samalla olisi vahvistettava yhteyttä näiden arvojen ja periaatteiden noudattamisen sekä EU:n ja sen jäsenvaltioiden antaman tai lupaaman avun välillä terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi kaikkialla maailmassa.

17. Terroristien tekemien tekojen rankaisematta jättämisen torjuminen ja sen varmistaminen, että uhrien asema tunnustetaan ja että heille annetaan asianmukaista apua, tukea ja korvauksia, on ehdottoman tärkeää sen varmistamiseksi, että terrorismin uhkaan voidaan puuttua menestyksekkäästi pitkällä aikavälillä. Sen vuoksi neuvosto kehottaa jatkamaan EU:n valmiuksien kehittämistoimia, joilla pyritään vahvistamaan kumppaneiden valmiuksia tutkia asianmukaisesti terrorismitapauksia ja nostaa niistä syytteitä ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta kunnioittaen. Siinä tunnustetaan uhrien ja heidän perheidensä keskeinen rooli muun muassa terroristipropagandan torjunnassa ja korostetaan myös tarvetta edistää kansainvälistä solidaarisuutta ja varmistaa, että heitä kohdellaan ihmisarvoisesti ja kunnioittavasti.
18. Neuvosto vahvistaa olevansa vakuuttunut siitä, että terrorismi ja väkivaltaiset ääriliikkeet eivät ole väistämättömiä. Niiden poistaminen edellyttää johdonmukaisia ja kattavia maailmanlaajuisia toimia, jotka eivät voi perustua ainoastaan sotilaallisiin toimiin, vaan kattavat myös koko yhteiskunnan siviilijohtoisen toiminnan, jolla pyritään puuttumaan uhkan perimmäisiin syihin, kuten sosioekonomiseen eriarvoisuuteen, hyvän hallintotavan puutteeseen sekä järjestäytyneen rikollisuuden ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Kulttuuriperinnön suojelulla voi myös olla keskeinen rooli rauhan, demokratian, kestävän kehityksen ja terrorismin ehkäisemisen edistämisessä siten, että kannustetaan suvaitsevaisuuteen, vuoropuheluun ja keskinäiseen ymmärtämykseen. Neuvosto toteaa, että näihin maailmanlaajuisiin toimiin olisi sisällyttävä vahva sukupuolitetoinen ulottuvuus, jotta voidaan puuttua sukupuolistereotyyppien ja sukupuoleen perustuvan väkivallan vaikutuksiin terrorismiin ja väkivaltaisiin ääriliikkeisiin samalla kun varmistetaan naisten aktiivisen ja merkityksellisen osallistumisen edistäminen terrorismin ehkäisemis- ja torjuntatoimissa. Tähän kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan olisi sisällyttävä muun muassa humanitaarinen apu kaikkien kriittisimmissä yhteyksissä, vakautusapu kriisistä toipuvissa maissa, kehitysyhteistyö ja lisäinvestoinnit väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemiseen ja torjuntaan tehostettujen kumppanuuksien avulla paikallisten toimijoiden kanssa. Vaikka neuvosto on edelleen sitoutunut tähän, se muistuttaa myös, että paikallinen omistajuus on tärkeää ja että ensisijainen vastuu tästä taistelusta on niiden maiden hallituksilla, joihin nämä uhkat kohdistuvat.

19. Neuvosto toteaa, että kansainväliset ja valtiosta riippumattomat humanitaariset toimijat ovat tehneet tärkeää työtä elintärkeän avun antamiseksi konflikteista ja epävakauudesta kärsivälle väestölle, ja toteaa, että tällä humanitaarisella avulla voidaan viime kädessä estää uhkan palaaminen alueille, jotka on vapautettu terroristijärjestöjen valvonnasta. Tältä osin neuvosto vahvistaa olevansa vakuuttunut siitä, että terrorisminvastainen politiikka ja humanitaariset toimet, jotka perustuvat inhimillisyyden, puolueettomuuden, tasapuolisuuden ja riippumattomuuden periaatteisiin, voivat vahvistaa toisiaan. Euroopan humanitaarisen avun foorumin (21.–23. maaliskuuta 2022) puitteissa annettujen sitoumusten mukaisesti neuvosto toistaa aikomuksensa turvata humanitaarinen toimintaympäristö ja hyväksyä käytännön toimia, joilla pyritään ehkäisemään terrorisminvastaisten toimien mahdolliset kielteiset vaikutukset periaatteelliselle humanitaariselle toiminnalle EU:n terrorisminvastaisten rakenteiden yhtenäisyyttä heikentämättä. Näihin toimiin olisi sisällyttävä muun muassa konkreettisia ratkaisuja, joilla helpotetaan voittoa tavoittelemattomien järjestöjen rahoituksen saantia, puututaan ongelmiin, jotka johtuvat yksityisen pankkialan ylisuoriutumisesta, ja annetaan humanitaarisille järjestöille lisäohjeita niiden oikeuksista ja velvollisuuksista EU:n eri terrorisminvastaisten pakotejärjestelmien puitteissa.
20. Neuvosto toteaa, että yhä aggressiivisemmat tiedon manipulointikampanjat, mukaan lukien disinformaatio, valeutiset ja salaliittoteorioiden levittäminen, heikentävät EU:n kansainvälistä osallistumista terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden vastaiseen toimintaan. Se toteaa, jotta tämän alan toimet voisivat onnistua, niitä on tuettava strategisella viestinnällä ja vahvistamalla yhteisöjen selviytymiskykyä. Siksi tarvitaan koordinoituja toimia, jotta voidaan paremmin esittää ja selittää EU:n keskeisiä strategisia tavoitteita, levittää myönteistä narratiivia ja olla yhteydessä kolmansien maiden yleisöihin ja torjua disinformaatiota.

EU:n roolin laajentaminen maailmanlaajuisessa terrorismin torjunnassa

21. Neuvosto korostaa turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin pohjalta, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on vahvistettava kansainvälistä toimintaansa terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden torjumiseksi hyödyntäen täysimääräisesti käytettävissään olevia välineitä, jotta voidaan edistää asianmukaista yhteistä reagointia terrorismiin ja väkivaltaisiin ääriliikkeisiin ja varmistaa, että se vastaa niiden painopisteitä ja arvoja, jotka perustuvat ihmisoikeuksien ja kansainvälisen oikeuden täysimääräiseen kunnioittamiseen. Vaikka uhkien luonne väistämättä asettaa tälle sitoumukselle maailmanlaajuisen ulottuvuuden, EU:n ja sen jäsenvaltioiden prioriteettien olisi ensisijaisesti perustuttava niiden oman turvallisuusympäristön realiteetteihin. Niiden olisi sen vuoksi pyrittävä kiinnittämään erityistä huomiota lähinaapurustoonsa, kuten Saheliin, Pohjois-Afrikkaan, Levantin alueeseen ja itäiseen Välimeren. Yhteistyötä Länsi-Balkanin maiden kanssa olisi vahvistettava edelleen muun muassa jatkamalla EU:n ja Länsi-Balkanin yhteisen terrorisminvastaisen toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa. EU:n olisi myös edelleen keskityttävä yksittäisiin toiminta-alueisiin, joilla kansainvälisten terroristijärjestöjen ja väkivaltaisten ääriliikkeiden läsnäolo voi lopulta muodostaa välittömän uhkan Euroopan turvallisuudelle, mukaan lukien Keski-Aasia ja indopasifinen alue.
22. Vahva ja periaatteellinen kahden- ja monenvälinen toiminta on keskeinen osa EU:n maailmanlaajuisesta terrorisminvastaista politiikkaa. Tässä yhteydessä neuvosto korostaa tarvetta pyrkiä tiiviiseen yhteistyöhön ja ylläpitää sitä strategisten kahdenvälisten kumppanien kanssa ja tunnustaa terrorismin torjuntaa ja turvallisuutta koskevien EU:n poliittisten vuoropuhelujen keskeisen merkityksen. Se tunnustaa Yhdistyneiden kansakuntien johtavan roolin tällä alalla ja suhtautuu myönteisesti EU:n pyrkimyksiin vahvistaa strategista kumppanuuttaan asiaankuuluvien YK:n elinten kanssa. Myös strategisessa kompassissa toistettujen sovittujen ohjaavien periaatteiden mukaisesti neuvosto korostaa lisäksi tarvetta syventää molempia osapuolia vahvistavaa ja hyödyllistä strategista kumppanuutta Naton kanssa Varsovan (2016) ja Brysselin (2018) yhteisten julistusten täytäntöönpanon yhteydessä muun muassa kumppanimaiden terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden vastaisen häiriönsietokyvyn ja valmiuksien kehittämisen alalla. Lisäksi se tukee EU:n kestävämpää sitoutumista terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden torjuntaan osallistuviin kansainvälisiin järjestöihin, kuten Etyjiin, Euroopan neuvostoon, Interpoliin ja monen sidosryhmän foorumeihin, kuten EU:n internetfoorumiin ja Christchurchin toimintakehotukseen.

23. Neuvosto toteaa, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on tehostettava koordinoitua ja kehitettävää strateginen lähestymistapa, jolla pyritään vahvistamaan niiden kollektiivista kykyä vaikuttaa näiden järjestöjen strategiaan suuntaviivoihin. Se panee tyytyväisenä merkille, että EU:n onnistui saamaan maailmanlaajuisen terrorisminvastaisen foorumin (GCTF) yhteispuheenjohtajuuden. Tässä tehtävässä EU voi auttaa muokkaamaan kansainvälisen terrorisminvastaisen politiikan ja käytäntöjen asialistaa ja edistämään EU:n arvoja terrorismin torjunnan alalla. Neuvosto toteaa, että tämän pitäisi lisätä tukea tälle järjestölle ja sen pohjalta perustetuille instituutioille (GCERF-rahasto (Global Community Engagement & Resilience Fund), Hedayah-keskus ja kansainvälinen oikeus- ja oikeusvaltioinstituutti) sekä lisätä strategista sitoutumista niihin. EU:n olisi myös pysyttävä tiiviisti mukana Daeshin vastaisessa maailmanlaajuisessa liittoutumassa, sen työryhmissä ja vasta perustetussa Afrikka-fokusryhmässä sekä Sahelin koalitiossa, jotta voidaan noudattaa koordinoitua ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden torjuntaan. Tässä kansainvälisessä toiminnassa olisi myös otettava huomioon tarve edistää terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden torjuntaan tähtäävien kansainvälisten, alueellisten ja kansallisten aloitteiden välistä synergiaa ja välttää toimien päällekkäisyyttä.
24. Neuvosto on tyytyväinen valikoituihin EU:n edustustoihin lähetettyjen terrorismin torjunnan ja turvallisuuden asiantuntijoiden verkoston arvokkaaseen panokseen ja toteaa, että verkosto on tarjonnut EU:lle tilaisuuden laajentaa globaalia ulottuvuuttaan ja valmiuksiaan laatia tarkempia arvioita paikallisista tilanteista sekä ylläpitää kahden- ja monenvälistä yhteistyötä. Vaikka verkosto on viime aikoina laajentunut edelleen, neuvosto korostaa, että on tärkeää tehostaa sen valmiuksia ja kasvattaa sen kokoa, jotta se voi vastata geopolittiseen kehitykseen ja strategiaan tarpeisiin. Neuvosto on tyytyväinen EUH:n viimeaikaisiin toimiin ja pohdintoihin, jotka koskevat myös verkoston maantieteellistä soveltamisalaa, toimeksiantoa ja koordinoitua jäsenvaltioiden toimien kanssa.

25. Neuvosto muistuttaa myös YTPP-siviilioperaatioiden arvokkaasta panoksesta EU:n yhdenmisen lähestymistavan puitteissa ja kuten YTPP-siviilialan sopimuksessa painotetaan, niiden toimeksiantojen puitteissa, turvallisuus- ja oikeussektorin vahvistamisessa vastaanottavissa maissa ja näiden maiden valmiuksien kehittämisessä terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehokkaasti ja oikeusvaltioperiaatetta noudattaen.

Terrorismin torjuntaa koskevien EU:n pakotejärjestelmien strategisempi käyttö

26. Neuvosto muistuttaa, että terrorisminvastaiset pakotteet ovat tehokas väline terrorismin torjuntaa koskevan EU:n ulkopolitiikan tukemiseksi ja täytäntöönpanemiseksi. Näin ollen se suhtautuu myönteisesti näiden välineiden laajempaan käyttöön, jotta voidaan yhdessä tukea määrätietoisia ja kunnianhimoisia EU:n toimia uusilla nimeämisillä tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan. Uudet nimeämiset heijastelevat uhkan kehittymistä ja niillä reagoidaan uusien terroristitoimijoiden ilmaantumiseen.

EU:n rajoittavien toimenpiteiden yhdenmukaisuus kansainvälisen oikeuden, erityisesti kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien, oikeudenmukaisen menettelyn ja oikeusvaltioperiaatteen kanssa on EU:n pakotepolitiikan uskottavuuden ja vaikuttavuuden kulmakivi. Tältä osin neuvosto muistuttaa, että rajoittavat toimenpiteet ovat kohdennettuja, huolellisesti mitoitettuja ja oikeassa suhteessa tavoitteisiin, joihin niillä pyritään. Se toteaa, että pakotteiden on oltava ennaltaehkäiseviä, ja sitoutuu ottamaan täysimääräisesti huomioon muuttuvat olosuhteet ja luetteloon merkittyjen yhteisöjen ja henkilöiden aiheuttaman uhkan todellisuuden osana säännöllistä uudelleentarkistelua ja päivittämään luetteloita vastaavasti. Tältä osin neuvosto panee edelleen tyytyväisenä merkille kaikki tähän liittyvät toimet, kuten YK:n oikeusasiamiehen toimiston merkittävän panoksen, sillä se on perustamisestaan lähtien lisännyt Daeshia ja al-Qaidaa koskevan YK:n pakotejärjestelmän oikeudenmukaisuutta ja avoimuutta.

Neuvosto korostaa yhteisiä etuja, joita saadaan koordinoimalla muiden kansainvälisten toimijoiden, kuten Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston ja kolmansien maiden kanssa pakotteisiin liittyvistä nimeämisistä. Lisäksi se kannustaa jatkamaan vuoropuhelua ja tehostamaan toimia, joilla varmistetaan EU:n erityisten oikeudellisten ja menettelyllisten vaatimusten hyvä ymmärrys ja estetään terrorisminvastaisten pakotteiden politisoituminen.

Päätelmien täytäntöönpano ja jatkotoimet

27. Neuvosto ilmaisee vahvan tukensa EU:n toimien sisäisen ja ulkoisen ulottuvuuden välisten synergioiden lisäämiselle terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden torjunnassa. Se kehottaa myös kaikkia EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita pyrkimään yhdessä edistämään painopisteiden täytäntöönpanoa ja edellä esitettyjen tavoitteiden saavuttamista. Nämä poliittiset suuntaviivat olisi erityisesti otettava huomioon määriteltäessä tulevaa taloudellista yhteistyötä kumppanimaiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa. Tätä varten ja turvallisuus- ja puolustusalan strategisessa kompassissa asetetun tavoitteen mukaisesti neuvosto on tyytyväinen siihen, että käynnistetään vuoden 2023 alkuun mennessä päätökseen saatettava uudelleentarkastelu EU:n välineistä ja ohjelmista, joilla edistetään kumppaneiden terrorismintorjuntavalmiuksien kehittämistä niiden tehokkuuden lisäämiseksi.
28. Neuvosto katsoo, että näitä päätelmiä on tarkasteltava säännöllisesti uudelleen sen varmistamiseksi, että terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden vastaisia EU:n ulkoisia toimia ohjaavat poliittiset ja strategiset näkökohdat vastaavat todellista uhkaa.
-